

Program proti šikanování

OPATŘENÍ K PREVENCI NÁSILÍ A ŠIKANOVÁNÍ MEZI ŽÁKY

Vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016).

Motto: „Zlu k vítězství stačí, když slušní lidé nedělají nic“.

Talmud

A: ÚVOD

- 1) Je nutné seznámit učitele, vychovatele, žáky a rodiče s podstatou, formami a nebezpečnými důsledky šikany jako antisociálního chování jedinců.
- 2) Každý pedagogický pracovník školy ve výchovně-vzdělávacím procesu vede důsledně a systematicky žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektující identitu a individualitu osobnosti.
- 3) Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí.

Škola při realizaci prevence šikany zabezpečí vytvoření bezpečného prostředí, a za tím účelem:

- podporuje solidaritu a toleranci
- podporuje vědomí sounáležitosti
- posiluje a vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- uplatňuje spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt
- rozvíjí jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince

Škola řeší tuto problematiku na základě opatření ve výchově, systému hodnocení žáka, popř. programu rozvoje osobnosti dítěte.

B: METODY ŘEŠENÍ ŠIKANOVÁNÍ

Krizový plán

1. Základní postup šetření raných stádií šikany (1.-2.stádium), který zvládne řešit škola vlastními silami
 - 1.1 Vyhodnocení věrohodnosti pramene oznámení šikany, případné ověření stavu zmapováním vztahů v kolektivu – sociometrie
 - 1.2 Určení stádia šikany
 - 1.3 Vyžádání souhlasu k dalšímu šetření od rodičů oběti
 - 1.4 Zajištění ochrany oběti
 - 1.5 Vytipování vhodných svědků, rozhovor s nimi a s obětí
 - 1.6 Rozhovor s agresory, konfrontace výpovědí
 - 1.7 Výchovná komise.
 - 1.8 Rozhovor s rodiči oběti.
 - 1.9 Oznámení trestu agresorům před třídou
 - 1.10 Opatření vedoucí k nápravě klimatu kolektivu třídy

2. Základní postup při řešení pokročilé šikany (3-5. stádium), kdy škola vyzve k pomoci další instituce a orgány

- 2.1 Překonání šoku pedagoga a okamžité zajištění ochrany oběti.
- 2.2 Bezprostřední spolupráce pedagogických pracovníků na zabránění domluvy agresorů na křivé výpovědi
- 2.3 Informování rodičů oběti o případném odvozu oběti k lékařskému vyšetření
- 2.4 Okamžitý výslech agresorů
- 2.5 Nahlášení případu Policii ČR a OSPOD
- 2.6 Zajištění ochrany oběti
- 2.7 Po vyhodnocení vyšetřování potrestání agresorů
- 2.8 Realizace opatření k nápravě klimatu třídy ve spolupráci s dalšími institucemi

Popsaný typ postupu pro řešení pokročilé šikany zachycuje případ, kdy škola – její pedagogický pracovník – je sama svědkem šikany, kdy ji prokazatelně bezprostředně zjistí. Jestliže se o šikaně dozví škola zprostředkovaně (schránka důvěry, výpověď svědka aj.), potom při postupu řešení opět v první řadě požádá rodiče domnělé oběti, zda s dalším šetřením souhlasí. Pokud k němu rodiče souhlas nedají, škola případ bez prodlení předá Policii ČR.

3. Vymezení kompetencí

- 3.1. Pedagogičtí pracovníci neprodleně oznámí podezření na šikanu vedení školy
- 3.2. Metodik prevence, výchovný poradce nebo pověřený učitel provedou ve třídě případný sociometrický test a vyhodnotí jej
- 3.1. Podle určení stádia šikany ředitel požádá rodiče oběti o písemný souhlas k dalšímu vyšetřování, resp. o jejich písemné odmítnutí dalšího vyšetřování. (V takovém případě předá případ Policii a nahlásí OSPOD). Dohodne s rodiči a učiteli účinnou ochranu oběti.
- 3.2. Metodik prevence či výchovný poradce provedou s pomocí třídního učitele vytipování svědků, sami pak ve spolupráci s vedením školy provedou rozhovory se svědky, oběťmi a agresory šikany.
- 3.3. Ředitel na základě výsledků šetření šikany svolá výchovnou komisi pro jednání s rodiči agresorů a agresory.
- 3.4. Ředitel školy s metodikem prevence projedná výsledek šetření šikany a další opatření s rodiči oběti
- 3.5. Ředitel školy s metodikem prevence navrhne - ve spolupráci s třídním učitelem, popřípadě dalšími pedagogickými pracovníky, či institucemi a orgány - způsob nápravy vztahů v třídním kolektivu, jenž následně realizují

4. Zásady

- 4.1. Je nutné předem informovat rodiče a děti o tom, co dělat v případě zjištění šikanování.
- 4.2. Při jednání s rodiči je třeba dbát na citlivý přístup, na utajení informací s ohledem na ochranu oběti
- 4.3. Rozhovory se svědky, oběťmi a agresory je třeba vést profesionálně, vyvarovat se přímé konfrontace a zamezit domluvě agresorů na křivé výpovědi
- 4.4. Při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu přestupku nebo trestného činu, je ředitel školy povinen oznámit tuto skutečnost Policii ČR

- 4.5. Škola bez zbytečného odkladu oznámí orgánu sociálně právní ochrany skutečnosti, které ohrožují žáka, nebo že žák spáchal trestný čin, popř. opakovaně páchá přestupky.
- 4.6. Oběti šikanování se doporučuje nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského pracoviště.

5. Výchovná opatření

K potrestání agresora škola použije výchovná opatření a hodnocení chování podle Klasifikačního řádu školy. Podle podmínek a stupně stádia šikany bude dále pracovat s agresorem. V případě potřeby mu zprostředkuje péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků, popřípadě doporučí odchod na jinou školu. V mimořádných případech se užijí další opatření:

- 5.1. Doporučení rodičům na dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučení realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu.
- 5.2. Podání návrhu orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

6. Spolupráce

- 6.1. V rezortu školství – pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, speciální pedagogické centrum.
- 6.2. V rezortu zdravotnictví – pediatr, odborný lékař, dětský psycholog a psychiatr, zařízení poskytující odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie.
- 6.3. V rezortu sociální péče – oddělení péče o rodinu a děti, oddělení sociální prevence.
- 6.4. Účastní-li se šikanování většina problémové skupiny, nebo jsou-li normy agresorů skupinou bezvýhradně akceptovány, je doporučeno, aby šetření vedl odborník-specialista na problematiku šikanování (PPP, SVP, diagnostický ústav, krizové centrum apod.)

C: PŘÍLOHY

1. Aktualizovaný pokyn ministra školství k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
2. Příklady nepřímých a přímých znaků šikanování
3. Stádia šikanování
4. Doporučená literatura
5. Příklady šikanování
6. Informační leták pro žáky ZŠ
7. Dotazník pro učitele Průzkum šikanování
8. Poučení pro rodiče o preventivním programu školy

Základní škola, Most, Obránců míru 2944, příspěvková organizace

D: ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ ŠKOLY

Vypracoval: Mgr. Irena Fleissnerová, školní metodička prevence

Schválil: Ing. Blažej Grznár, ředitel školy

Pedagogická rada schválila dne: 31. 8. 2018

Směrnice nabývá platnosti dne: 1. 9. 2018

Mgr. Irena Fleissnerová
metodik prevence

Ing. Blažej Grznár
ředitel školy